

Moskusskildpadde - *Sternotherus odoratus*

Lidt om moskusskildpadder

Moskusskildpadde er en sumpskildpadde, som tilbringer det meste af sin tid i vandet. Den findes vildt i naturen i Nord- og Centralamerika.

Moskusskildpadde er en rigtig god begynder skildpadde, på grund af dyrets lille størrelse og forholdsvis nemme pasning. Vi anbefaler begynder, at starte med en lidt ældre unge, fordi nyfødte er ret skrøbelige.

Moskusskildpadder er ikke et udpræget socialt dyr i naturen, men kan som regel med fordel sagtens holdes i små grupper/par, f.eks. to hunner og en han. Kønsmodne hanner skal man dog passe på med, at sætte sammen, pga. territorial aggression, og i det hele taget skal man tage højde for, at visse individer kan være mere bidske/uomgængelige, og dermed uegnede til at gå i grupper, end andre. Hvis flere individer sættes sammen, skal man selvfølgelig observere dem tæt i start perioden. Dyrene skal altid have mange muligheder for at skjule sig, i et akvarium, sørg for at der er huler, planter og dekoration, så dyrene kan gemme sig.

Beskrivelse

Sternotherus odoratus er en forholdsvis lille skildpadde, med en gennemsnitlig skjold længde på 8 til 14 cm. Rygskjoldet er brun til sort, og har en glat, oval form med en høj kuppel.

Skildpadeungens rygskjold er som regel sort og ru, med en køl på langs af ryggen, der forsvinder efterhånden som skildpadde vokser. Huden er mørk-oliven til sort. Hovedet er svagt trekantet, med en spids snude og skarpt næb, og to tydelige gule eller hvide striber, der går fra spidsen af næsen og ud på halsen. De her striber kan være utydelige eller striberne kan være brudt, ved enkelte dyr kan striberne være helt væk. Striberne passer over og under øjet.

Deres bugskjold/plastron er relativt små, de giver kun lidt beskyttelse for benene. Bugskjoldet er kun hængslet til rygskjoldet, et enkelt sted i siderne.

Alger kan ofte vokse på skildpaddens skjold. Fordi skildpadde befinder sig, så meget under vandet.

Skildpaddens tunge er dækket med flere tynde hudlapper, som er forsynet med et meget stort antal små blodårer, som tillader skildpadde, at ånde under vandet.

På både hanner og hunner, er der føletråde (*knurrehår lignende organ*) på både kind og hage og hals. Disse føletråde, findes ikke på andre moskusskildpadde-arter.

Skildpadde er registreret til at have levet op til 58 år i fangenskab.

Hvor findes moskusskildpadde

Denne skildpadde har den største udbredelsesområde, af alle

skildpadde-arter i hele det nordlige USA. Fra det syd-østlige Canada og ned gennem det syd-østlige og de syd-centrale dele af USA.

Opførsel

Moskusskildpadder lever næsten udelukkende i vand og tilbringer størstedelen af deres tid i lavvandede, langsomt strømmende åer, søer og damme, med kraftig vegetation. Den mest fremtrædende adfærd hos moskusskildpadden, er dens defensive taktik. Bliver dyret forstyrret, vil skildpadden hurtigt afgive en ildelugtende væske, fra dens moskus kirtler. Duftkirtlen er placeret lige under bagsiden af dens skjold. Det har gjort, at moskusskildpadden har fået tilnavnet "stinkpot i USA".

(Men dit hjem vil ikke lugte, fordi du holder en moskusskildpadde).

Hannen er særlig aggressiv, og tænker sig ikke om to gange, før den bider. En anden unik adfærd er, at moskusskildpadden under fouragering / føde søgning, går på bunden af å eller dam, i stedet for at svømme.

Skildpadden er typisk kun på land, når hunnen skal lægge sine æg eller i sjældne tilfælde for at sole sig. Moskusskildpadden ligger ikke nær så meget på land og solbader, som andre skildpadder. Man kan mest se skildpadden nyde solen, med bare at stikke hovedet over vandet eller den ligger og flyder i overfladen mellem vegetationen. Indimellem findes skildpadden på overhængende grene, der hænger ud over vandet, hvor de kan solbade eller bare ligger og tørre, for de ligger lige så gerne i skyggen.

De kan klatre op af meget skrånende og delvis neddykkede træstammer eller grene, til en højde, af op til 2 m over vandoverfladen. De ældre skildpadder er kendt for, at falde ned i både eller kanoer, når de bliver forstyrret. De unge skildpadder holder sig gerne fast, i stammen, med sådan et greb, at de kun med besvær kan fjernes.

I det nordlige af USA, er moskusskildpadden normalt tvunget til at gå i hi, på bunden af søer og damme, om vinteren. Skildpadden graver sig ca. 30 cm. ned i det mudrede bundlag eller på land, nær vandet, under sten, træstammer eller under død vegetation, skildpadden benytter også gerne bisamrottens hule og bæverens bo til at overvintre i.

Moskusskildpadden begynder at grave sig ned, når vandtemperaturen når under 10 grader.

Sternotherus odoratus er først og fremmest aktiv i skumringen. Men dyrene kan også være aktive i dagtimerne. Men normalt er de inaktive i de lyse timer, hvor de vil være nedgravet i bunden eller hviler sig i huler.

Har du en moskusskildpadde han, sammen med hunner, så vil skildpadderne tit også være aktive i dagtimerne.

Information vedrørende fangenskab

Føde i fangenskab

Moskusskildpadder æder mest animalsk føde. Sørg for at fodre dine skildpadder varieret med f.eks. regnorme, melorme, snegle, krill, røde myggelarver, rejer, snegle, fisk og evt. små tørfisk, de kan til tider spise plantemateriale. Hvis du har vandpest, hornblad og andre planter i dit akvarium, så vil dine skildpadder have nok af grønt, at spise.

Har du fisk i dit akvarium, så skal du være klar over, at dine moskusskildpadder, en sjælden gang, kan snuppe en rask fisk. Dør der fisk i akvariet, hvad der ikke kan undgås, dem vil skildpadderne hurtigt finde og få ryddet af vejen.

Fodrings hyppighed

Anbefalet fodring: De første 6 måneder af skildpaddens liv; her kan du veksle fodret mellem en god købe foderpiller (*Reptomin, Zoo Med og andre kvalitets foderpiller kan også benyttes, som supplement*) og alle former for vandinsekter, myggelarver, små ferskvandssnegle, små regnorme eller fisk en gang dagligt, nok til at det mindsker ungens appetit, men ikke blive helt stoppet. Lad bare den lille skildpaddeunge have sit mad i et godt stykke tid 20-30 minutter, inden du tager det overskydende foder op, af akvariet.

Lad den unge skildpadde få maden, så udelt som det er muligt. Den har godt af at arbejde med sit foder, det skal den også have tid til.

Efter 6 måneder skiftes der over til, at fodre kun, hver anden dag. Du kan nu forsøge, at tilbyde skildpadden salat eller andet grønt. Men, hvis din moskusskildpadde eller en anden skildpadde-art går i et akvarium, med planter som vandpest og lignende planter. Så vil dyret selv tage for sig af plantedekorationen, hvis den overhovedet vil spise af det grønne.

Voksne dyr, skal kun fodres hver anden til tredje dag. Resten af dagene er fastedage. Moskusskildpadder kan æde meget, så pas på med overfodring.

Indretning af akvarium

Moskusskildpadder er hårdføre dyr, der trives i ferskvand.

Brug et akvarium med en stor vanddel og en mindre landdel.

Vanddelen skal være konstrueret, så skildpadden nemt kan klatre op, til overfladen og få luft, da moskusskildpadder helst går og kravler.

Benyt trærodder, planter, akvariebaggrund, hvor skildpadden kan få fat i, så kan skildpadden let komme op til overfladen.

Du må gerne fylde dit akvarium op, med så meget vand, som det nu er muligt.

Dyrene skal have gode muligheder for, at kunne skjule sig, brug gerne

mange vandplanter og store træerødder, byg sikre stenhuler og lignende.

Bundlaget i landdelen kan bestå af kork eller sand, gerne i blandet lidt spagnum.

Der skal bruges et godt filter til vandet, gerne en udvendig spandfilter. En spandfilter optager ikke plads i akvariet og dyrene kan ikke gnave i ledningen.

Sumpskildpadder sviner meget. De drikker, spiser og tømmer sig i det samme vand, de lever i. Som en konsekvens af det og for at holde dyrenes miljø rent, så må du bruge meget tid på at holde deres akvarium rent.

De fleste akvarium filtre er ikke designet til, at kunne klare alt det affald, en skildpadde kan producere. Kun et overdimensioneret filter, kan realistisk holde trit med en voksen skildpaddes svineri. Du må anskaffe dig et filter der har minimum 3 helst 5 x større kapacitet, end det anbefalede filter til et akvarium, af samme størrelse, hvor der kun er fisk i.

Selv med dette filter, skal du skifte 1/3 del af vandet en gang om ugen og jævnligt rensning af filtret, er nødvendigt.

Har du ingen filter, i dit akvarium, så skal du dagligt, fjerne uspiste foderrester og skifte 1/3 del af vandet.

Grundfladen i terrariet bør være mindst 120x40x40 cm. til et par voksne dyr eller en lille gruppe.

Til unger, så kan du godt begynde med et start akvarium, på 50-60 liter.

Har du unger, så skal de have mulighed for, at kravle op til overfladen for, at kunne trække vejret. Det kan klares ved, at have enten lavt vandstand eller mange planter, ungerne kan kravle op igennem, træerødder eller en baggrund, hvor skildpadderne kan kravle op af.

Temperatur til moskusskildpadden

- Landtemperatur 30-34 grader. Landdelen bør være så stor, at den også tilbyder skildpadden et køligere område.
- Vandtemperatur 22-24 grader. Unger op til 6 måneders alderen bør have 26-28 grader.

Hvis der er behov for at benytte et varmelegeme, i akvariet, så sørg for, at den er godt beskyttet, så skildpadden ikke kan komme i nærheden af den og blive forbrændt.

UVB-lys er det vigtigste for din skildpadde

Skildpadder/krybdyr kan ikke selv danne det aktive vitamin D3, hvis de ikke udsættes direkte for solens lys eller for kunstigt ultraviolet lys/UVB-lys. I den forbindelse er det vigtigt at huske, at UVB-lys ikke kan gennemtrænge glas eller vand. UVB kan gives som en pære eller et lysstofrør. Sørg for at UVB-lyset hænger over skildpaddens solplads og i den anbefalede højde, normalt max. 15-20 cm.

D3-vitamin har især betydning for at knogler og dyrets skjold opbygges korrekt. Desuden har også foderets indhold af kalk og fosfor betydning for knoglerne. Kort kan det siges, at der skal være så meget kalk og så lidt fosfor som muligt. Derudover har foderets indhold af A-vitamin betydning for huden, mund- og øjenslimhindens sundhed. Tilsæt derfor foderet vitamin- og kalkpulver indeholdende D3-vitamin, det er vigtigt at variere foderemnerne. Kalk kan også gives som æggeskaller fra hønseæg og bl.a. sepiaskaller der kommer fra blæksprutten. Moskusskildpadder SKAL have adgang til UVB-lys også meget gerne en varmegære.

Kønnsforskæl

Hannen adskiller sig fra hunnen ved, at han har et større hoved, en længere og tykkere hale. Hannens kloak, sidder ret langt ude på halen, hvorimod kloakken på hunnen sidder tæt ved kroppen. Hannen har på indersiden af begge bagben, to tydelige, lyse pletter af skæl. Det er skæl som hannen, benytter til at fastholde hunnen med under parringen. Hannen kan opnå en skjoldlængde på ca. 10-13 cm og hunnen når en størrelse på 12-14 cm. Hannen har et bugskjold der er konkav/indadbuget. Det er stabiliserende for parringen og hannen kan bedre nå det, han nu skal nå. Bugskjoldet hos hunnen er mere fladt.

Håndtering

Du skal holde bag til på skildpadden, med et godt fast greb. Du skal være opmærksom på, at skildpadden har en overraskende lang hals. Hold ikke din skildpadde ud over et hårdt klinke gulv!

Fællesskab med andre skildpadder

Moskusskildpadder har normalt ikke problemer med, at leve sammen med andre skildpadde-arter (terraperier, landkortskildpadder og andre arter).

Moskusskildpaddens hanner, kan være aggressive overfor hinanden. Hvis en moskusskildpadde er konstant fjendtlig overfor andre skildpadder, så skal dyret tages væk.

Herfra håber vi, at du får stor fornøjelse af din moskusskildpadde.
Skrevet af Claus Korsgaard Sand

Sumpskildpadder Hjælp & Adoption Forening

Læs mere om moskusskildpadder på Sumpskildpadder.dk

Tlf.: 22348198 Mail.: Kontakt@sumpskildpadder.dk

